

Kpl 5, Antiikin Kreikka

S.36-41

Välimeren talousalue antiikin aikana

A map of the Mediterranean region showing the Roman Empire and Greece. The Roman Empire is highlighted in light pink, and Greece is highlighted in light blue. The map includes the Mediterranean Sea, the Black Sea, and the surrounding landmasses of Europe, Asia, and Africa. Two text boxes are overlaid on the map, one for Rome and one for Greece. A scale bar is located in the bottom right corner.

Rooma

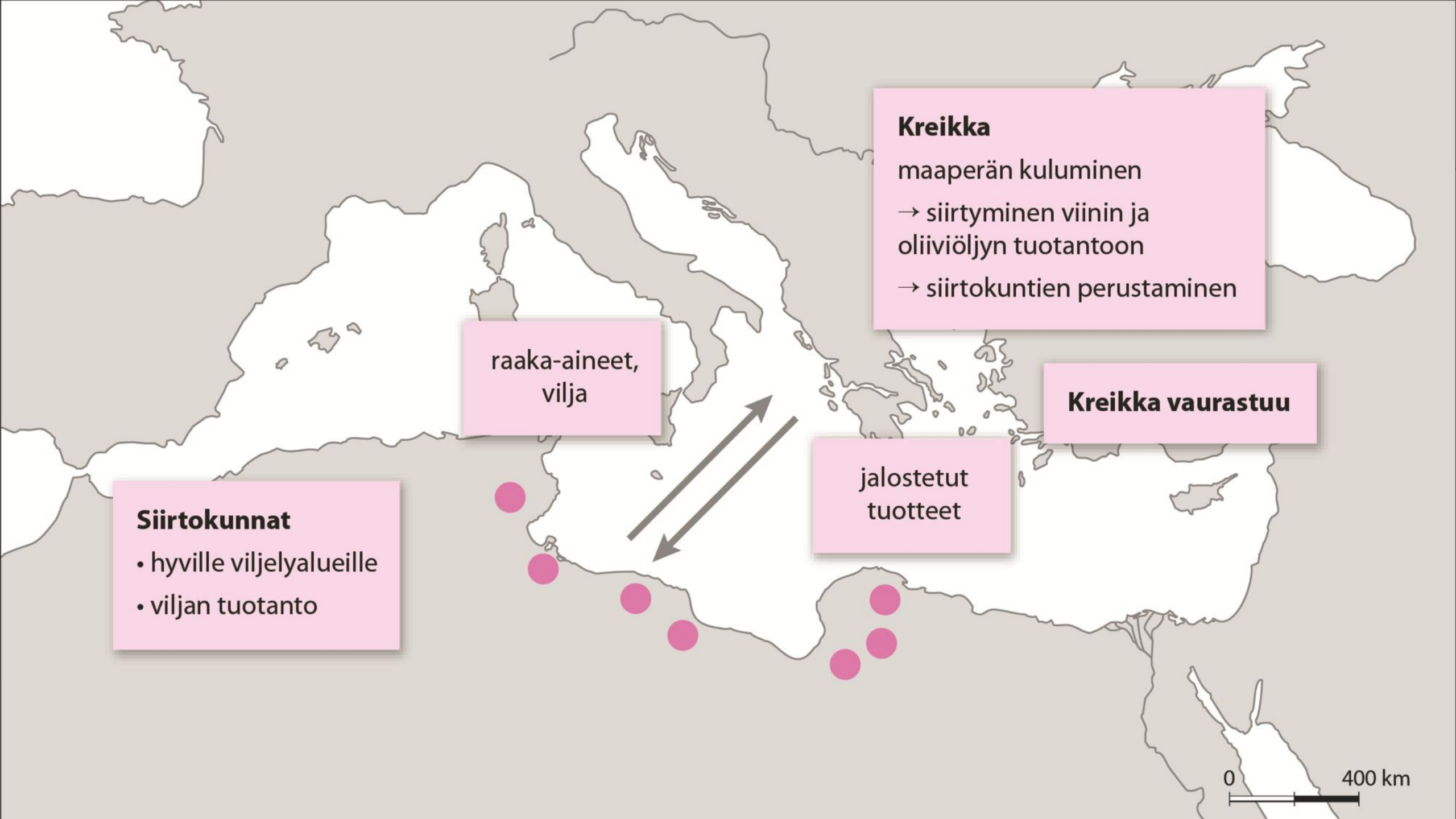
- yhtenäinen imperiumi
- (tasavalta - keisarivalta)
- sotilaallinen valloitus
- tunnettu maailma
- orjatalous

Kreikka

(kukoistuskausi 400 eaa.)

- kaupunkivaltiot
- (aristokratia – demokratia)
- valtaa kaupan kautta
- Välimeri
- orjatalous

0 400 km

Kreikka

maaperän kuluminen

→ siirtyminen viinin ja oliiviöljyn tuotantoon

→ siirtokuntien perustaminen

raaka-aineet,
vilja

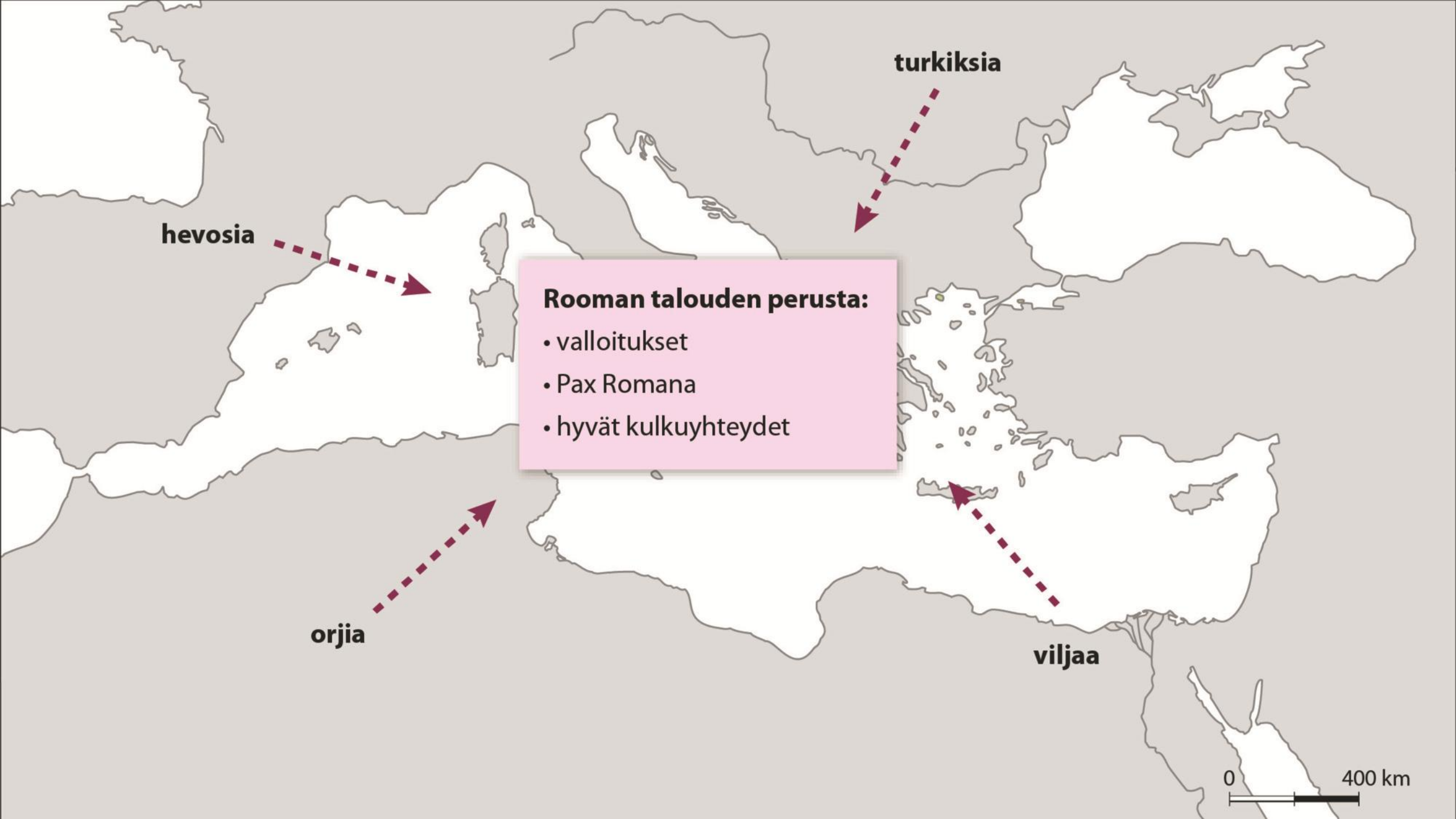
Kreikka vaurastuu

jalostetut
tuotteet

Siirtokunnat

- hyville viljelyalueille
- viljan tuotanto

0 400 km

hevosia

turkiksia

Rooman talouden perusta:

- valloitukset
- Pax Romana
- hyvät kulkuyhteydet

orjia

viljaa

0 400 km

Taitotehtävä: tekstin tulkitseminen

Dokumenttitehtävä: Antiikin Kreikan talous

Tehtävässä harjoiteltavat taidot:

- tiedonhankinta
- tekstin tulkitseminen
- lähdekritiikki; kriittinen tulkinta

Tutki oheisia lähteitä antiikin Kreikan ajalta. Mitä ne kertovat antiikin Kreikan taloudesta?

Taitotehtävä: tekstin tulkitseminen

Dokumentti 1

- Maanviljely oli merkittävä ja arvostettu ala antiikin Kreikassa.

Dokumentti 2

- Meri oli merkittävä kulkuväylä.
- Kreikka oli riippuvainen muualta tuotavasta viljasta.
- Mustanmeren siirtokunnista tuotiin paljon viljaa.
- Dokumentti kertoo kaupankäynnin merkityksestä ja säännöistä, kuten tulleista ja tullivapaudesta.

Dokumentti 3

- Kreikassa oli paljon kaupunkivaltion rakennushankkeita.
- Eri työt jakautuivat eri ammatinharjoittajille.

Välimeren korkeakulttuurit

- Ensimmäinen Välimeren korkeakulttuuri Kreetalle 2000 eaa.
 - Minolainen kulttuuri
 - Kauppalaivasto ja kaupankäynti → vaurautta → kulttuurin kehittyminen
 - Minolainen kulttuuri tuhoutui 1500 eaa.

<https://www.youtube.com/watch?v=SA4-kw5ltVE> (6:08)

- Antiikin aikakausi noin 800 eaa.–400 jaa.
 - Antiikin Kreikka
 - Antiikin Rooma

Antiikin Kreikka

Ei yhtenäistä valtiota, *polikset eli itsenäiset kaupunkivaltiot*

- Noin 1500 kpl
- Siirtokunnat eli koloniat Välimeren alueella
- Yhteinen historia, kieli, uskonto
- Yhteinen vihollinen, Persia

Ateena, johtava kaupunki

- 300 000 asukasta
- Agora eli tori: poliittisen ja taloudellisen elämän keskus
- Akropolis-kukkula: uskonnollinen elämä
- Poliittiset oikeudet yli 20-vuotiailla miespuolisilla kansalaisilla: oikeus osallistua hallintoon ja päätöksentekoon

Välimeren alueen kaupankäynti, s.37

Aristokratia ja demokratia

Aristokratia = valta on pienellä, etuoikeutetulla eliitillä; sana on peräisin muinaisesta Kreikasta, ἀριστοκρατία, ”parhaiden valta”; valtaa käytti ylhäisten sukujen neuvosto yhdessä kuninkaan kanssa

Demokratia = kansanvalta

- **Suora osallistuminen:** kansalaiset kokoontuivat kansankokoukseen päättämään laeista, sodasta ja muista tärkeistä asioista
- **Rajoitettu kansalaisuus:** vain pieni osa Ateenan väestöstä, vapaat miehet, olivat kansalaisia
- **Kansankokous, Ekklesia:** korkein valta, jossa äänestettiin (usein kädennostolla)
- **Neuvosto, Bule 500:** Valmisteli kansankokouksen asioita, jäsenet arvottiin 10 alueesta (fyle) vuosittain
- **Virkamiesten arvonta, sortitio:** suurin osa virkamiehistä ja tuomareista valittiin arpomalla (paitsi kenraalit)
- **Ostrakismos:** kansankokous saattoi karkottaa vaarallisiksi koetut henkilöt 10 vuodeksi

In the discus event the athletes threw a disk-shaped object for distance. The discus itself was made of stone or, later, iron, lead, or bronze.

To increase their distance, the athletes held weights. They swung them above their heads on takeoff and threw them behind them before landing.

The javelin was a wooden rod with one end sharpened. The athletes held a leather strap placed around the rod that helped them to throw the javelin farther.

Two- and four-horse chariot races as well as horse riding races made up the equestrian events. The owners of the chariots or horses, not the participants, won.

ANCIENT OLYMPIC GAMES

The Olympic Games began in Olympia, Greece, in 776 BC and took place every four years until AD 393. They were held in honor of Zeus. At the first Games, athletes competed in only one running event held on a single day. However, over the years other events were added, and the Games eventually were expanded to five days.

There were four running events, all of which consisted of a predetermined number of laps in the stadium. In one race the athletes wore armor

The athletes wrapped their hands and wrists in leather. Later they added metal on their knuckles. An athlete won when his opponent

The athletes fought with bare hands while standing up. An athlete won after he forced his opponent's hip, shoulder, or back

The *pankration* was a combination of wrestling and boxing. The only rules were that an athlete could not bite his opponent or gouge at

Tehtäviä

Lue kpl 5, Antiikin Kreikka, s.36-41

Tee tehtävät 2 ja 3, s.41